

ပြေလတ်စောင့်မြင့်သူ

အလှူကြိုက်စိတ် ပန်းလှိုင်း

ကလေးကဗျာများ

အခန်း (၁)

အလှကိုယ်စီ ပန်းလိုသီ

အလှကိုယ်စီ ပန်းလိုသီ

ကဗျာရေး ဖွဲ့မည် ၊

မောင်မယ် စုံညီ ပျော်တပါး

ဆိုတေးနွဲ့မှာ လား။

အလှကိုယ်စီ ပန်းလိုသီ

ကဗျာရေး ဖွဲ့မည် ၊

မောင်မယ်စုံညီ ပျော်တပါး

ကကြို နွဲ့မှာ လား။ ။

*

မူရာနဲ့ မာယာ

မူရာမာယာ ပိုလွန်းတယ်

ပြောကြ လူနယ်ပယ်၊

ပြုံး ဟန်သွယ်သွယ်မူရာနဲ့

ချစ်အောင် ခင်အောင်ဖွဲ့။

ပြုံး ယောင်ယောင်နဲ့ မဲ့သလို

လှည့်ဖြားမာယာဆို၊

မူရာပိုတာ အချစ်ပွား

မာယာ လူမုန်းများ။ ။

*

အရိုင်းနဲ့ အယဉ်

အရိုင်းအယဉ် ချိန်နှိုင်းယှဉ်

အမြဲပဲ ဆန့်ကျင်၊

ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး နှုတ်ချိုအေး

လိမ္မာသတင်းမွှေး။

မယဉ်မကျေး ရိုင်းတယ်ဆို

မုန်းဖို့ မျက်နှာညှိ၊

ယဉ်သကိုမို့ အချစ်ပွား

မုန်းအောင်ရိုင်းမှာ လား။ ။

*

အနီနဲ့ အပြာ

ရဲရဲတောက်တဲ့ အနီရောင်

သတ္တိသွေးကိုဆောင်၊
အပြာရောင် က ငြိမ်းချမ်းရေး
မှတ်ကြကွယ်မနေ့။
သတ္တိသွေးလည်း လိုအပ်တယ်
အဖျက်ရန်ကာကွယ်၊
အမုန်းနယ်တွေ ကင်းစင်ဝေး
ငြိမ်းချမ်းစိတ်ကိုမွေး။။

*

အဝါနဲ့ အစိမ်း
သစ်သီးဝါဝါ စားစရာ
ပန်ဖို့ ပန်းဝါဝါ၊
အဝါရောင် ရဲ့ အရည်အသွေး
စိတ်ကိုလွန်နွေးထွေး။
မြစိမ်းရောင် ဆေး လှလှခြယ်
မျက်စိစိတ်အေးတယ်၊
လယ်ကွင်းစိမ်းစမ်း တောစိမ်းစိမ်း
မိုးရွာပေးလို့ စိမ်း။

အစိမ်းရောင် ရဲ့ သဘောမှာ

လိုက်လျောညီထွေစွာ ၊

စိမ်းဝါဆတူ ရောကာပေါင်း

ငှက်ပျောညွန့်ရောင် ပြောင်းတယ်လေး။

*

အမည်းနဲ့ အဖြူ

အဖြူအမည်း : မတူဘဲ

အမြဲဆန့်ကျင်ကွဲ။

အမည်းပေါ်မှာ တစ်ဝက်ဖြူ

အစွန်းကွက်လို့ ယူ၊

အဖြူပေါ်က အမည်းစက

မှတ်ယူ အစွန်းကွက်။

အစွန်းကွက်ချင်း အတူတူ

အမည်းနဲ့ အဖြူ

တူပါရဲ့လား မတူလား

စဉ်းစားကြည့်ပါလား။

*

အခန်း (၂)

သားနဲ့ မေမေ

မေမေမျက်နှာ ဝါဝါဝင်းက

ဖိုးလမင်းနဲ့ တူလှတယ်။

မေမေလက်ပေါ် မျက်တောင်မှေးလို့

ပုခက်လွှဲတေး နားဆင်မယ်။

မေမေတေးသံ ငြိမ့်ငြိမ့်ညောင်းတော့

ရွှေနှုတ်စောင်းလား ထင်မိတယ်။

မေမေပုံပြင် ထောင်အသား ငါးမှာ

သူရဲကောင်းကြီး လုပ်ချင်တယ်။

မေမေရင်ခွင် ခေါင်းဝင်ဝှေ့ (ခွေ)လို့

ချမ်းမြေ့အိပ်မက် မက်ဦးမယ်

မက်မယ် . . . မက်မယ်။ ။

*

ချိုမိုင်မိုင်

ချိုမိုင်မိုင် ချိုမိုင်မိုင်

ရွှေလက်ဆုပ်လို့ ချိုမိုင်မိုင်၊

မေ့သား ချုံမိုင် ရွှေလက်ဆုပ်
ဖြန့်လိုက် ဆုပ်လိုက်လုပ်။
သွားငုတ်တုတ်နဲ့ ဟုတ်ပေ့ထိုင်
ဖိုးဝရုပ်စတိုင်၊
မခိုင်တခိုင် ထိုင်ငုတ်တုတ်
ချုံမိုင် လက်သီးဆုပ်။ ။

*

ငြိမ်းချမ်း ဓမ္မတေး
ဣတိပိသော ဘဂဝါ
ဗုဒ္ဓဂုဏ်ကိုးဖြာ။
မကြာမကြာ တတွတ်တွတ်
သမ္မုဒ္ဓေလည်းရွတ်။
နှင်းရည်ဆွတ်သို့ အေးမြရန်
အဌာန မေတံ၊
ယနေ့နက်ဖြန် ဘယာဝေး
ငြိမ်းချမ်း ဓမ္မတေး။ ။

*

ပန်းကလေး

သမီးကလေး ပြုံး တဲ့ခါ

အလှပန်းမျက်နှာ၊

သမီးမျက်နှာ မဲ့ကြည့်စမ်း

အလှည့်တုံးပန်း။

ညှိုး တုံးပန်းဆို မလိုချင်

ပန်းအလှခုံမင်၊

အပြုံး ဆင်မှ ပန်းလိုလှ၊

ပန်းလိုသဘောကျမယ်လေး။ ။

*

မန်နေဂျာမမ

ကွန်ပါဘူးကို နားမှာ ကပ်

ခါးထောက်မတ်တတ်ရပ်။

မတ်တတ်ရပ်ရင်း ပြုံး ချဲ့ချဲ့

ဟဲလို ဟဲလိုဆို၊

ဟဲလို ဆိုရင်း အဖြေပေး

အော် ... အော် ... အေး ... အေး ... အေး။

အေး ... အေး ... ဆိုရင်း လမ်းလျှောက်ကာ

စတိုင်လ်ဟန်ပါပါ။

သမီးမူရာ သဘောကျ

မန်နေဂျာ မမ။ ။

*

မေမေမေတ္တာ

မြည် ကြွေးသံသာ တအုအုနဲ့

ကြက်မိသားစု ရောက်လို့လား။

ကြက်မကြီးမှာ ဘယ်ညာယက်လို့

သားတွေ အတွက် အစာရှာ။

သားကလေးတွေ ပျော်တပါးနဲ့

မိခင်နားက ဘယ်မခွာ။

စွန့်ရဲတစ်ကောင် ပျံ့ကာဝဲတော့

ကြက်မရင်ထဲ ထိတ်လန့်ကာ။

ကြက်သားလေးတွေ ရင်မှာ ဝှက်လို့

အတောင်ဖြန့်လျက် အုပ်ထားရှာ။

မေမေမေတ္တာ ဒီလိုလားလို့
စဉ်းစားတွေ :တော အဖြေရှာ
တွေ :ကာ . . . တောကာ . . .။ ။

*

မေမေနှီရည်
မေမေရင်က နို့ချိုရည်
ဘယ်ဆေးမှ မမီ၊
မေမေနှီရည် သဘာဝ
အကောင်းဆုံး အာဟာရ။
မွေးကင်းစမှ သုံးလကြာ
နှီရည်ပဲ တိုက်ပါ၊
နွေမိုးဆောင်းခါ ဘယ်မရွေး
မျှတ အပူအအေး။
ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ကောင်းတဲ့ပြင်
အေးရိပ်မေ့ရင်ခွင်၊
သွေးနီကြင်ကြင် ဖြူလို့သွား
မိခင်စိတ်ကြောင့် လား။ ။

အခန်း (၃)

ကြောင်ဘားမြီးတံတို

အဆီမစား အသားမျို

ကြောင်ဘားမြီးတံတို၊

ရေသာခိုလို့ ကြက်မခုတ်

အအိပ်အစားပုပ်။

ငါးကြော်ထုတ်လို့ စားပွဲတင်

ညောင်ညောင် တောင်းမယ်ပြင်၊

စားချင်ရင် အလုပ်လုပ်

ငပျင်းနောက်ကိုခုတ်။

မောင်းထုတ်ပြန်တော့ သနားစရာ

မျှော်ငေးကြည့်နေရှာ၊

ရော့ကွာ စားကွာ ငါးကြော်တစ်ဖုံ

နောက်ဆို မပျင်းနဲ့။

*

ကွန်ပျူတာ

ကွန်ပျူတာ ကွန်ပျူတာ

ခေတ်မီနည်းပညာ၊

ကွန်ပျူတာမှာ ဘာတွေ ရှိ

သုတဓါး စုံရှိ။

ပညာမဖြည့် အပျော်ရှာ

သိချင်းနားထောင်ကာ၊

ကွန်ပျူတာနဲ့ ဂိမ်းကစား

အချိန်ဖြုန်းမှာ လား။ ။

*

ချစ်စရာသင်္ကြန်

သင်္ကြန်ကျလို့ ရေပက်မယ်

စိတ်မဆိုးနဲ့ ပြုံး လို့ရယ်၊

ဥပုသ်သည်ဆို ရေမလောင်း

တင်ကြိုသိဖို့ကောင်း။

ခွက်စောင်းခုတ်လို့ ရေပက်သူ

ရိုင်းပျစ်ရိက်မှု ၊

ယဉ်ကျေးကြည်ဖြူရေကစား

နှစ် သစ်ဦးမှာ တူပျော်ပါး

ချစ်ဖို့မကောင်းလား။ ။

*

မေးဖို့ပထမ

အိပ်ရာဝင်လည်း တတွတ်တွတ်

အိပ်ရာထလည်း တတွတ်တွတ်

သရဏဂုံရွတ်။

ရွတ်လို့ ဆိုလို့ အမျှဝေ

ဘယာဝေးပါစေ၊

ဖေဖေ မေမေ မာပါစေ

မေးဖို့ ပထမ။ ။

*

စွယ်တော် ရွက်ကလေးတွေ

နေရောင် ခြည်က လိုက်ကာဖွင့်

မိုးသောက်ပန်းတွေ ပွင့်။

ငှက်တေးသံနှင့် အလှဆည်းဆာ

နံနက်ရှုခင်းသာ၊

မြရွက်နှစ် လွှာ ဘယ်ညာဆန့်
လိပ်ပြာတောင်ပံဖြန့်။
လေပြည်အနံ့ နေ့ခင်းတွင်
ယိမ်းနွဲ့ကကြိုး ဆင်၊
မိုးချပ်နေဝင် ကကြိုး ရပ်
ရွှန်းကော့မျက်တောင် ဘယ်မခတ်
နှစ် လွှာရင်ချင်းကပ်တယ်လေး။ ။

*

စံပယ်ရုံနဲ့ ချဉ်ပေါင်ခြံ
အိမ်ခေါင်းရင်းက စံပယ်ရုံ
ကြူလိုမွေးလိုထုံ၊
စံပယ်ဖူးငုံ ကြိုး သီတပ်
ဘုရားပန်းတော် ကပ်။
အိမ်ခြေရင်းက ချဉ်ပေါင်ခြံ
အရွက်နုထွားသန်၊
အိမ်ခြံကထွက် ချဉ်ပေါင်ရွက်
အရန် ဟင်းတစ်ခွက်။

အရန်ဟင်းခွက် ဈေးသက်သာ

ပန်းဖိုးမကုန်ပါ။

ချွေတာ စုဆောင်း သူငွေလောင်း

ကုသိုလ်ဝမ်းရေး ကျောင်း။ ။

*

ဘယ်မိဘကမွေး

ကိုယ်နှုတ်မှုရာ ပျူပျူငှာ

ယဉ်ကျေးအလိမ္မာ၊

လူတကာက ပြုံး ကာတွေ :

ဘယ်မိဘက မွေး။

ကိုယ်နှုတ်မှုရာ စွာ တာတာ

ဆဲဆိုရိုင်းပျော့ ၊

လူတကာက မဲ့ကာတွေ :

ဘယ်မိဘကမွေး။

*

အခန်း (၄)

သဘာဝကိုကြည့်

သစ်ပင်မြင့်မြင့် ခေါင်ဖျားမှာ

ငှက်သိုက်ဆောက်တဲ့အခါ၊

လေလှိုင်းလှိုင်း ရန်မရှိ

သဘာဝကြောင့် သိ။

သစ်ပင်မြင့်မြင့် ခွကြားတွင်

ငှက်သိုက် နိမ့်နိမ့်မြင်၊

လေလှိုင်းလှိုင်း အန္တရာယ်ရှိ

သဘာဝကြောင့် သိ။

သဘာဝနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်

သတိမူလျှင်မြင်၊

ကြိုတင်နှိုင်းညှိ ဆင်ခြင်ကြည့်

လောကအကျိုး ရှိ။ ။

*

ကြိုက်ရာလွမ်း

ထန်းပင်ကြီးတွေ တဝေဝေ

မောင်တို့ အညှာမြေ၊
တမာပင်တွေ စည်းရိုးခတ်
မောင်တို့ အညှာရပ်။
ဒီရေကမ်းစပ် ဗေဒါတွေ
မောင်တို့ အောက်ရပ်မြေ၊
လမုကမ်းခြေ ဓနိတန်း၏
မောင်တို့ အောက်ပြည်နန်း။
အောက်ပြည်နန်းနဲ့ အညှာမြေ
တစ်လှည့်စီ လှည့်နေ၊
ဘယ်ရပ်ငှာနေ သာစခန်း
မောင်တို့ ကြိုက်ရာလွမ်း။ ။

*

အဘွားစိတ်နဲ့ အဘိုးမာန်
ရိုးရိုးကျင့်လို့ မြင့်မြင့်ကြံ
ဖွဲ့စိတ်အခြေခံ၊
သတ္တိရဲမာန် နှလုံးလှ
အဘိုးဆီက ရ။

မေတ္တာနှင်းလို့ စိတ်ရင်းဖြူ

ပေးကမ်းသဒ္ဓါလှူ

တန်းတူ ညီတူ နှလုံးလှ

အဘွားဆီက ရ။

အဘွားစိတ်နဲ့ အဘိုးမာန်

အမွေ သားဆက်ခံ၊

မနက်ဖြန် အနာဂတ်

လှမည် မလွဲမှတ်။ ။

*

ပြည်သူ့နီတိစိတ်

ငှက်ပျောသီးလေး အခွံနွာ

စားလို့ လွယ်လိုက်တာ၊

စားပြီးတဲ့ခါ စရိုက်ညစ်

လမ်းပေါ် အမှိုက်ပစ်။

ပစ်တဲ့အမှိုက်ပေါ် အမြင်ချော်

မတော် နှင်းမိသော်၊

ခြေချော်ပါလို့ ခွေယိုင်လဲ

ခြေလက်ဗူးခေါင်းကွဲ။

ကိုယ်ကျိုး နည်းရ အ ဖြစ်တွေ

ပြည်သူ့နီတိ မသိပေ၊

မတော် တာတွေ မ ဖြစ်ရေး

ပြည်သူ့နီတိစိတ်ကိုမွေး။ ။

*

ကူကူးတေးနဲ့ ဗုဗူးတေး

ချိုး ကလေးက အိမ်ရှေ့မှာ

နေတိုင်းမှန်မှန်လာ၊

မံမံဆာလို သံစုံကြူး

တကူကူးတဲ့ ကူး။

မေမေပုခက် လက်ထဲမှာ

သားလေးချစ်စရာ၊

ချိုချိုဆာလို သံစုံကြူး

ဗူးမူ တ် တဗုဗူး။ ။

*

ငှက်ကလေးကို မေးချင်တယ်
ငှက်ကလေး ငှက်ကလေး
သီချင်းဆိုတဲ့ ငှက်ကလေး။
ငှက်ကလေးက နေ့တိုင်းလာ
အိမ်ပေါက်ဝဆီမှာ ၊
ငှက်ဆိုတာ လူကိုကြောက်
လူမြင်တာနဲ့ အဝေးရောက်။
လူကြောက်တတ်တဲ့ ငှက်ကလေးရယ်
ဘာကြောင့် ရဲရတယ်၊
သနားစဖွယ် အတွေ့ ပွား
အစာရေစာ ရှားလို့လား
ဗိုက်ဆာလွန်းလို့လား။ ။

*

ကျွန်တော် နဲ့ လေချွန်ငှက်ကလေး
အုန်းခွံရောင် နီညိုသွေးနဲ့
ငှက်ကလေးရဲ့ လေချွန်သံ။
နံနက်ဆို ဝင်းတိုင်ဖျားမှာ

ကြားရခိုန်မှန်။

အိပ်ရာထ စာကျက်ရန်

နှိုးစက်သံ အချက်ပေး။

သူ့တာဝန် ကျေပွန်ပြီးတာနဲ့

ခရီးဘယ်အကွာသို့

ဘယ်နေရာ ဘယ်ဆီရောက်အောင်

ကိုယ်ဖျောက်လို့ပြေး။

*